

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału

Banku Spółdzielczego w Kruszwicy

**według stanu na
dzień 31.12.2017 roku**

Kruszwica 02.07. 2018 rok

I Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Kruszwicy z siedzibą w Kruszwicy, ul. Podgórna 2, przedstawia informacje z zakresu profilu ryzyka poziomu kapitału wg stanu na dzień 31.12.2017 roku.
2. W 2017 roku Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej: Centralę - siedzibę Banku w Kruszwicy przy ul Podgórnej 2 oraz Oddział Banku w Kruszwicy przy ulicy Kolegiackiej 12c,d. Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.
3. Według stanu na dzień 31.12 2017 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

II Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy”

Strategia zarządzania ryzykiem określa

- a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem,
- b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem;
- c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
- d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
- f) organizację systemu informacji zarządczej;
- g) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
- h) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
- 3) system limitów ograniczających ryzyko;
- 4) system informacji zarządczej;
- 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, o których mowa w ust. 4, zaliczane są:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 7) ryzyko kapitałowe;
- 8) ryzyko braku zgodności.

1) Strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka:

1. Ryzyko kredytowe w tym koncentracji

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka kredytowego jest:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4%.
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30 %;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 75% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji jest:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
- 3) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;

- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 4 % całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

1. wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi
2. prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji

- kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
3. utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 10 % całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
 4. zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20 % ich udziału w portfelu kredytowym.

2. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;

- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3. Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem banku zrzeczającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z bankiem zrzeczającym polegających na zagospodarowaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z bankiem zrzeczającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

4. Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) realizowanie strategii finansowania;
- 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami¹ w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;

10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

5. Ryzyko stopy procentowej

§ 1

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2% sumy bilansowej;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
 - 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

6. Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie, 13,25%
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,25%
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 5.75%

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- 2) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych powyżej;
- 3) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;

7. ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności oznacza:

- 1) efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania;
- 2) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 3) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 4) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,

- c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
- d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;

systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności

2) Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) Komitet Kredytowy - uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank;
- 4) Zespół ds. ryzyk bankowych i monitoringu - monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Działu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) zarządzanie bieżącą pozycją walutową,
 - d) sprzedaż kredytów,

- e) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
- f) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in. możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku;
- 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:
 - a) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - b) planowania i zarządzania kapitałowego;
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w Regulaminie organizacyjnym, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń;
- 5) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 6) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 7) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze Strategią działania i planem finansowym Banku;
- 8) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 9) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem;

10) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd:

- 1) Odpowiada za opracowanie , wprowadzenie oraz aktualizacje pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji , pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:
 - systemu zarządzania ryzykiem,
 - systemu kontroli wewnętrznej,
 - szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
 - dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.
- 2) Odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;
- 3) Odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia;
- 4) Wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 5) Wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank;
- 6) Zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku;
- 7) Odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady

- Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku;
- 8) Zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa;
 - 9) Zapewnienia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie;
 - 10) Odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
 - 11) Uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
 - 12) Przekazuje Radzie Nadzorczej, okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku; jednym z elementów informacji zarządczej jest raport z realizacji apetytu na ryzyko (zaprezentowanego w postaci wskaźników ilościowych) ujętego w Dziale IV, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej strategii.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawarty strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komitet Kredytowy i Dział zarządzania ryzykami i sprawozdawczości realizują zadania opisane w ich regulaminach funkcjonowania.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

3) Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

4) Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategii i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metody ograniczania ryzyka.

Bank wprowadza odpowiednie do skali złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

5) Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem.

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej informacji.

6) Oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności.

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej informacji.

7) Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego.

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

8) Polityka rekrutacji dotycząca wyboru Członków Zarządu oraz ich wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Rada Nadzorcza wykonuje funkcje nadzorczą. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. Członkowie Rady nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Reprezentują odpowiedni poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej działalności.

W Banku funkcjonuje „Procedura oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Kruszwicy”. Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni członkowie Zarządu z osobna oraz Zarząd kolegiąlnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny odpowiedniości Członków Zarządu, podczas której oceniła wykształcenie, posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, właściwość postawy wobec pełnionej funkcji a także omówiła odpowiedniość w zakresie nieposzlakowanej opinii. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, iż członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Rada uznała, że postawa Członków Zarządu oraz ich zaangażowanie w realizowane czynności wpływają na wzrost osiągnięć ekonomiczno- finansowych i społecznych, pozwalają budować pozytywny wizerunek banku oraz umacniać reputację Banku i postrzeganie jako instytucji zaufania

publicznego, bezpiecznej i przyjaznej klientowi.

9) Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby odbytych posiedzeń komitetu.

W Banku nie utworzono oddzielnego komitetu ds. ryzyka.

10) Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego.

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem,

Zarząd Banku otrzymuje raporty z zakresu oceny poziomu ryzyka w cyklach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych oraz rocznych zgodnie zapisami Instrukcji „System informacji Zarządczej”. Rada Nadzorcza otrzymuje raporty w cyklach kwartalnych, półrocznych lub rocznych.

III Fundusze własne

1. Fundusze własne Banku Spółdzielczego w Kruszwicy wg stanu na dzień 31.12.2017 roku kształtowały się następująco:

Kapitał (fundusz udziałowy)

Na dzień 31.12.2017 roku saldo wynosiło 1 565 100,00 zł na które składało się - fundusz udziałowy deklarowany 1 565 100,00 zł. Wszystkie zadeklarowane udziały zostały wpłacone. Jednostka udziałowa wynosiła 3700,00 zł , liczba deklarowanych udziałów 423.

Fundusz udziałowy w roku 2017 kształtował się następująco:

Stan na dzień 01.01.2017 r.	1 605 800.00
Zwiększenia	3 700,00

Zmniejszenia	44 100,00
Stan na dzień 31.12.2017 r.	1 565 100,00

Zwiększenie funduszu udziałowego w badanym okresie dotyczyło przyjęcia nowego członka. Zmniejszenie funduszu udziałowego nastąpiło na skutek wyksięgowania na konto rozrachunki udziałów wypowiedzianych.

Kapitał zapasowy (zasobowy)

Saldo funduszu zasobowego wynosiło na dzień 31.12.2017 roku 10 578 195,95 zł

Stan funduszu zasobowego na przestrzeni ostatnich 3 lat kształtował się następująco:

Na dzień 31.12.2015r.	9 535 375,84zł
Na dzień 31.12.2016r.	9 998 491,54 zł
Na dzień 31.12.2017r	10 578 195,95 zł

W roku 2017 nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego o kwotę 579 504,41 zł z tytułu podziału nadwyżki bilansowej za 2016 rok oraz o kwotę 200 zł tytułem wpłat wpisowego. W 2017 roku nie wystąpiło zmniejszenie funduszu zasobowego.

Fundusz ogólnego ryzyka

Stan funduszu ogólnego ryzyka na dzień 31.12.2017 roku wynosił 3 660 000,00 zł

Na przestrzeni ostatnich trzech lat nie było zmian w wielkości funduszu ogólnego ryzyka.

Kapitał (fundusz) z aktualizacji i wyceny wynosił na koniec 2016 roku 145 094,47 zł i nie ulegał zmianie na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Zysk z lat ubiegłych

Na dzień 31.12.2017 roku zysk z lat ubiegłych wynosił 20 389,65 zł i nie był zaliczony do funduszy własnych Banku ,ponieważ nie był zweryfikowany przez biegłego rewidenta

Zysk netto

Zysk netto na dzień 31.12.2017 roku wynosił 778 871 .11 zł, który nie był zaliczony do funduszy własnych Banku ,ponieważ nie był zweryfikowany przez biegłego rewidenta.

- 2. Bank Spółdzielczy w Kruszwicy definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi na dzień 31.12.2017 roku przepisami. Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 01.01.2014 roku wyliczana jest zgodnie z przepisami**

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych(CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV)

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku.

Fundusze własne banku obejmują :

- 1) Kapitał TIER I
- 2) kapitał TIER II

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31 12.2017 roku.

Rodzaj funduszu		Kwota
Kapitał Tier I bez pomniejszeń		15 710 795,95
W tym	fundusz udziałowy	1 472 600,00
	fundusz zasobowy	10 578 195,95
	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	3 660 000,00
Pomniejszenia kapitału Tier I (wartości niematerialne i prawne)		26 716,45
Kapitał Tier I po korektach		15 684 079,50
Kapitał Tier II bez pomniejszeń		0,00
Pomniejszenia kapitału Tier II		0,00
Kapitał Tier II po korektach		
Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt		15 684 079.50
Łączny współczynnik kapitałowy		17,93%

Bank na koniec 2017 roku wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku.

	KWOTA W DNIU UJAWNIEŃ
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I: INSTRUMENTY I KAPITAŁY REZERWOWE	
1. Instrumenty kapitałowe i związane z nimi akcje emisyjne	1 472 600,00
3. Skumulowane inne całkowite dochody(i pozostałe kapitały rezerwowe	10 578 195,95
3a Fundusze ogólne ryzyka bankowego	3 660 000,00
6. Kapitał Tier I przed korektami regulacyjnymi	15 710 795,95
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I; KOREKTY REGULACYJNE	
8. Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-26 716,45
28. całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-26 716,45
29. Kapitał podstawowy Tier I	15 684 079,50
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I INSTRUMENTY	
36. Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I KOREKTY REGULACYJNE	
43. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44. Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45. Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	15 684 079,50
KAPITAŁ TIER II: INSTRUMENTY I REZERWY	
51. Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
KAPITAŁ TIER II: KOREKTY REGULACYJNE	
57. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58. Kapitał Tier II	
59. Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II	15 684 079,50
60 Aktywa wazone ryzykiem	
WSPÓLCZYNNIKI I BUFORY KAPITAŁOWE	
61. Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,93
62. Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,93
63. Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na	17,93

ryzyko)	
---------	--

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

Bank nie posiadał podmiotów zależnych.

IV Adekwatność kapitałowa

1) Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiące wsparcie bieżącej i przyszłej działalności Banku

Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego,
- metodę podstawową w zakresie ryzyka walutowego.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR.

Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

2) Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na 31.12.2017 rok przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Klasa ekspozycji kredytowej	Waga ryzyka	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonych ryzykiem	8% ekspozycji i ważonej ryzykiem
1	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych. Bank do tej klasy zalicza: - środki na rachunku BFG	0	782 596	0	0
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych. Bank do tej klasy zalicza: - należności od organów administracji samorządowej	20%	0	0	0

3	<p>Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego.</p> <p>Bank do tej klasy zalicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - należności z tytułu dopłat do kredytów preferencyjnych - zabezpieczone kaucją pieniężną - należności pozabilansowe 	<p>20%</p> <p>0%</p> <p>100%</p>	<p>76 814</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>15 363</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>1 229</p> <p>1 229</p> <p>0</p> <p>0</p>
4	<p>Ekspozycje wobec instytucji.</p> <p>Bank do tej klasy zalicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki rezerwy obowiązkowej - środki na rachunku bieżącym w SGB - środki na rachunku ZFŚS - należności od SGB Banku S.A. z tytułu lokat -należności od SGB Banku S.A. z tytułu odsetek od lokat -Minimum depozytowe 	<p>0%</p> <p>0%</p> <p>0%</p> <p>0%</p> <p>0%</p> <p>0%</p>	<p>63 747 365</p> <p>2 727 000</p> <p>1 746 174</p> <p>8730</p> <p>52 631 615</p> <p>212 756</p> <p>6 421 090</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>
5	<p>Ekspozycje wobec przedsiębiorstw</p> <p>Bank do tej klasy zalicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - należności od sektora niefinansowego z wyłączeniem należności od osób fizycznych, - należności od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych oraz z wyłączeniem należności zabezpieczonych na nieruchomościach, -fundusz pomocowy - należności pozabilansowe z terminem pierwotnym do 1 roku, 	<p>100%</p> <p>100%</p> <p>100%</p> <p>20%</p>	<p>31 666 264</p> <p>23 446 504</p> <p>188 986</p> <p>674 630</p> <p>899 676</p>	<p>21 491 017</p> <p>23 446 504x</p> <p>0.7619 =</p> <p>17 863 891</p> <p>188 986</p> <p>674 630</p> <p>179 935 x</p>	<p>1 719 282</p> <p>1 429 112</p> <p>15 119</p> <p>53 970</p> <p>10 967</p>

	- należności pozabilansowe z terminem pierwotnym powyżej 1 roku, - należności od sektora niefinansowego	50%	5 727 270	0.7619 = 137 092 2 863 635 x 0.7619 =2 181 804	174 544
	zabezpieczone kaucją pieniężną przeniesioną na rzecz Banku	0%	257 204	0	0
	- udzielone gwarancje	100%	471 994	114 994 x 0.7619 = 87614	7010
	- udzielone gwarancje	100%		357 000	28560
6	Ekspozycje detaliczne		10 235 221	7 536 891	602 952
	- zabezpieczone hipoteką mieszkalną	75%	6 090 744	4 568 058	365 445
	- zabezpieczone hipoteką pozostałą	75%	2 599 677	1 949 758	155 981
	- należności od osób fizycznych	75%	1 312 257	984 193	78 735
	- należności pozabilansowe do 1 roku	75%	232 543	174 407x 20%= 34882	2 791
7	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach.		60 082 348	45 776 741	3 662 139
	- należności zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	100%	60 082 348	60 082 348x 0.7619 = 45 776 741	3 662 139

8	<p>Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania</p> <p>Bank do tej klasy zalicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - należności przeterminowane jeżeli utworzona jest rezerwa celowa lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości nie niższej niż 20% wartości brutto ekspozycji kredytowej, - należności przeterminowane jeżeli utworzona jest rezerwa celowa lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości poniżej 20% wartości brutto ekspozycji kredytowej 		418 598	421 975	33 758
		100%	411 843	411 843	32 947
		150%	6 755	10 132	811
9	Ekspozycje kapitałowe	100%	1 083 600	1 083 600	86 688
10	<p>Inne ekspozycje.</p> <p>Bank do tej klasy zalicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki pieniężne zgromadzone w kasie, - inne należności od podmiotów finansowych z tytułu rozliczeń za pośrednictwem bankomatu, - rzeczowe aktywa trwale, - inne aktywa (w tym aktywa do zbycia), - środki pieniężne w drodze, - należności od dłużników różnych, - pozostałe rozliczenia międzyokresowe (koszty rozliczane w czasie) - podatek odroczony 		3 394 491	2 217 654	177 412
		0%	1 176 837	0	0
		100%	181 730	181 730	14 538
		100%	1 153 025	1 153 025	92 242
		100%	0	0	0
		20%	0	0	0
		100%	286 191	286 191	22 895
		100%	596 708	596 708	47 737
11	Razem		171 487 297	78 543 241	6 283 460

3) Kwoty minimalnych wymogów kapitałowych łącznie oraz dla każdego rodzaju ryzyka- przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Alokacja kapitału wg filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału wg Filaru II
Ryzyko kredytowe	6 283 460	0
Ryzyko rynkowe	0	0
Ryzyko operacyjne	712 523	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0	0
Ryzyko stopy procentowej	0	0
Ryzyko płynności	0	0
Ryzyko kapitałowe	0	0
Kapitał regulacyjny		6 995 983
Kapitał wewnętrzny		6 995 983
Łączny współczynnik kapitałowy		17,93
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności		17,93

Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy”

W celu ustalenia łącznej wartości oszacowanych wymogów kapitałowych bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dotyczących zarówno Filaru I jak Filaru II. Łączna wartość wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2017 roku stanowiła kwotę 6 995 983 zł i była wynikiem ryzyka ponoszonego przez Bank z Filaru I i Filaru II.

4) Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ w banku nie wystąpiły instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

5) Bufory kapitałowe

Na dzień 31.12.2017 bank nie był zobowiązany do ujawniania informacji w tym zakresie.

6) Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

7) wskaźnik dźwigni finansowej

Wskaźnik dźwigni finansowej na dzień 31.12.2017 roku wynosił:

- w okresie przejściowym 9,37%
- w pełni wprowadzony 9,42%%

V Ryzyko kredytowe.

1. Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i utraconej jakości. Ekspozycje przeterminowane – ekspozycja, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza, w przypadku ekspozycji detalicznych 500 złotych, zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3000,00 zł zgodnie z podejściem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589). W przypadku, gdy kredytobiorca posiada kilka ekspozycji, ale tylko części z nich dotyczy niewykonania zobowiązania, do tej klasy zaliczane są ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – w przypadku ekspozycji wobec klientów detalicznych; wszystkie ekspozycje kredytobiorcy w przypadku pozostałych klientów. Bank rozróżnia następujące rodzaje należności zagrożonych:

1) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych innych niż detaliczne:

- ekspozycje kredytowe „poniżej standardu” – opóźnienie w spłacie od 3- 6 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „wątpliwe” - opóźnienie w spłacie od 6- 12 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „stracone” - opóźnienie w spłacie pow. 12 m-cy

2) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych:

- ekspozycje kredytowe „normalne” – opóźnienie w spłacie nie przekracza 6 m-cy,
- ekspozycje kredytowe „stracone” – opóźnienie w spłacie przekracza 6 m-cy,

2. Bank uznaje za korekty wartości - różnice pomiędzy wartością nominalną należności pomniejszoną o rezerwy celowe oraz z tytułu utraty wartości bilansowej wycenianej według zamortyzowanego kosztu - korekty uwzględniają niezamortyzowaną

provizję podlegającą rozliczeniu według efektywnej stopy procentowej dla należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Za rezerwy celowe Bank przyjmuje odpisy równoważące skutki ryzyka w działalności tworzone na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. W 2017 roku Bank naliczał rezerwy celowe w następujący sposób:

- kredyty detaliczne w sytuacji normalnej oraz kredyty w sytuacji pod obserwacją 1.5%
- z uwagi na tworzenie przez Bank rezerwy na ryzyko ogólne w 2017 roku nie tworzono rezerw celowych od powyższych kredytów,
- kredyty poniżej standardu 20%,
- kredyty wątpliwe 50%
- stracone 100%

3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2016 roku do 31.12.2017 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2017 r. w zł	Średnia kwota w okresie od 31.12.2016. r. do 31.12.2017 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	782 596	746 189
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	76 814	70 436
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6.	Ekspozycje wobec instytucji	63 747 365	66 423 867
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	31 666 264	31 629 613

8.	Ekspozycje detaliczne	10 235 221	6 996 479
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	60 082 348	60 302 801
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	418 598	274 138
11.	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13.	Ekspozycje z tytułu należności od instytucji przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową oceną kredytową	0	0
14.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0	0
15.	Ekspozycje kapitałowe	1 083 600	1 083 600
16.	Inne ekspozycje	3 394 491	3 718 532
RAZEM		171 487 297	171 245 655

4. Strukturę geograficzną ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji

Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego określonego w statucie Banku, zatwierdzonego przez KNF. Obszarem, na którym działa Bank jest teren województwa Kujawsko-pomorskiego oraz powiat koniński. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty.

5. Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne.

Strukturę ekspozycji bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji przedstawia poniższa tabela:

Typ kontrahenta	Klasa ekspozycji	Wartość netto w tys. zł
Sektor finansowy		64 529 961
	Instytucje – banki	63 747 365
	Rządy i banki centralne	782 596
Sektor niefinansowy		102 402 431
- osoby fizyczne	Detaliczne	1 544 800
	Zabezpieczone na nieruchomościach	8 690 421

	Przeterminowane	0
- przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa Zabezpieczone na nieruchomościach Przeterminowane	31 666 264 60 082 348 418 598
Sektor budżetowy		76 814
	Samorządy terytorialne i władze lokalne Podmioty sektora publicznego	0 76 814
Pozostałe aktywa		4 478 091
	Inne ekspozycje Ekspozycje kapitałowe	3 394 491 1 083 600
Razem		171 487 297

6. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Istotne klasy należności	a' vista	1-30 dni	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	Pow. 5 lat	Razem
1. Kasa i operacje z bankiem centralnym	1 176 837	0	0	0	0	0	1 176 837
2. Należności od sektora finansowego - pozostałe monetarne instytucje finansowe	11 084 724	37 131 615	4 500 000	11 000 000	0	775 929	64 492 268

3. Należności od sektora niefinansowego							
- gospodarstwa domowe	0	2 623 677	3 529 691	23 163 264	25 861 961	35 819 417	90 998 010
- przedsiębiorstwa	0	53 147	48 348	864 459	3 788 523	1 063 254	5 817 731
- instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	11 926	36 592	86 323	49 170	184 011
4. należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	12 261 561	39 808 439	8 089 965	35 064 315	29 736 807	37 707 770	162 668 857
	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	11 449 773	40 053 275	9 405 162	26 093 579	36 038 125	33 471 125	156 511 139

7. W rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:

a) Dla kontrahentów rolnicy indywidualni: - jest to dla banku najistotniejszy typ kontrahenta

Lp.	Ekspozycje dla rolników indywidualnych	Wartości w zł
1.	Należności normalne	
	Kredyty normalne	71 993 508
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	8 048
	Odsetki	127 685
	Wartość bilansowa	72 113 145
2.	Należności pod obserwacją	
	Kredyty pod obserwacją	45 996
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	0
	Odsetki	12
	Wartość bilansowa	46 008
3.	Należności zagrożone	
	Kredyty zagrożone	974 252
	Rezerwy celowe	227 854
	Korekta wartości	0
	Odsetki	1294
	Wartość bilansowa	975 546
Razem wartość bilansowa		73 134 699

- b) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A)	72 967 760
	Należności normalne	71 947 529
	Należności pod obserwacją	45 996
	Należności zagrożone	974 235
2.	Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C)	2 520 260
	Należności normalne	2 376 247
	Należności pod obserwacją	22 330
	Należności zagrożone	121 683
3.	Budownictwo (sekcja F)	4 148 550
	Należności normalne	2 926 624
	Należności pod obserwacją	533 851
	Należności zagrożone	1 188 415
4.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G)	1 653 470
	Należności normalne	1 572 753
	Należności pod obserwacją	60 000
	Należności zagrożone	20 717
5.	Transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (sekcja H)	3 431 090
	Należności normalne	2 560 840
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	870 250
6.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (sekcja I)	511 100
	Należności normalne	496 747
	Należności pod obserwacją	14 353
	Należności zagrożone	0

7.	Pozostałe branże	638 420
	Należności normalne	638 420
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
8.	Usługi gdzie indziej nie sklasyfikowane	10 460 435
	Należności normalne	10 158 475
	Należności pod obserwacją	62 641
	Należności zagrożone	239 319
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym i budżetowym		96 331 085

8. Kwoty ekspozycji z nierozpoznaną utratą wartości, rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne na dzień 31.12.2017 roku zawiera poniższa tabela w zł.

Wyszczególnienie	województwo kujawsko-pomorskie
Należności normalne w tym:	92 678 616
- przeterminowane	35 669
Rezerwy celowe	0
Korekta wartości	804 207
Należności pod obserwacją w tym	242 832

- przeterminowane	146 328
Rezerwy celowe	0
Korekta wartości	1651
Należności zagrożone	3 409 636
Należności przeterminowane	1 247 197
Rezerwy celowe	1 962 199
Korekta wartości	2190
Należności poniżej standardu w tym:	1 716 093
- przeterminowane	30 357
Rezerwy celowe	343 219
Korekta wartości	1797
Należności wątpliwe w tym:	149 126
- przeterminowane	9 955
Rezerwy celowe	74 563
Korekta wartości	25
Należności stracone w tym:	1 544 417
- przeterminowane	1 206 885
Rezerwy celowe	1 544 417
Korekta wartości	368

9. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości , obejmujące:

Bank na dzień 31.12.2016 roku tworzył odpisy aktualizacyjne na kredyty w postaci rezerw celowych.

1) Saldo początkowe (BO)	1 629 469,08
2) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,	61 049,50
3) rozwiązanie rezerw	328 533,76
4) utworzenie rezerw	1 056 673,82
5) saldo końcowe.	2 296 559,64

VI Ryzyko kredytowe kontrahenta

Nie dotyczy Banku.

VII Ryzyko kredytowe do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Bank nie korzysta z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych.
2. Nie występują ekspozycje , dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych.
3. Bank stosował technikę ograniczania ryzyka kredytowego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonej dla metody standardowej poprzez przyjmowanie na zabezpieczenie ekspozycji kredytowych kaucji pieniężnych przeniesionych na rzecz Banku. Na koniec 2017 roku wartość ekspozycji zabezpieczonych kaucją pieniężną wynosiła 257 203.83 zł

Bank nie dokonywał pomniejszania funduszy własnych.

VIII W zakresie ryzyka operacyjnego

Bank do wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika BIA

1. Sumy strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowana w 2017 roku wyniosła 15 483.15 zł, co stanowi 2,17% kwoty wyliczonej rezerwowanej w wymogu kapitałowym. Straty brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowane w 2017 roku w podziale na klasy i kategorie przedstawia poniższa tabela:

	Bankowość komercyjna	Bankowość detaliczna	Płatności i rozliczenia	Zarządzanie aktywami
Kategoria				
Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo pracy	0	14 238.82	0	0
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0	0	0	0
Uszkodzenia aktywów	0	0	0	176.50
Zakłócenia działalności i błędy	0	320.00	0	0

systemów				
Dokonywanie transakcji , dostawa oraz zarządzanie procesami	0	630.55	117.28	0
Razem	0	15 189.37	117,28	176.50

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego w 2017 roku podjęto działania w celu zobligowania pracowników do lepszej staranności w obszarze poprawności i kompletności w prowadzonych danych do systemu księgowego, przeprowadzono szkolenie w zakresie obsługi systemu informatycznego ze szczególnym uwzględnieniem miejsc obciążonych największą ilością błędów, przeprowadzono częstsze kontrole wewnętrzne w zakresie kasowości.

2. Najpoważniejszymi zdarzeniami operacyjnymi jakie wystąpiły w 2017 roku były:

- pomyłki, błędy pracowników przy wprowadzaniu danych do systemu,
- nieobecność pracowników.

3. Obrót za 2017 rok wyniósł 8 090 883 157.30 zł

4. Liczba pracowników na koniec 2017 roku w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 39,50

IX Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

1. Bank nie posiadał na dzień 31.12.2017 roku ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne).

2. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł	Wartość godziwa w zł
1	Akcje w SGB Bank S.A.	1 082 100	1 082 100	0
2	Udziały w Concordia Polska TUV w Poznaniu	500	500	0
3	Udziały w TUV Warszawa	0	250	0
4	Udziały w SSO Poznań	1000	1000	0

RAZEM	1 083 600	1 083 850	0
--------------	------------------	------------------	----------

X Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na dochody oraz w konsekwencji na zmianę funduszy własnych Banku.

Celem strategicznym polityki banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem na tych zmian na wynik finansowy Banku.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia:

- ryzyko przeszacowania – ryzyko niedopasowania terminów zmian oprocentowania aktywów odsetkowych i pasywów odsetkowych,
- ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania stawek stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania.

Bank dokonywał pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są: co miesiąc Zarządowi Banku Radzie Nadzorczej Banku w okresach kwartalnych

2. Na dzień 31 grudnia 2017 roku w ramach pomiaru ryzyka przeprowadzono testy warunków skrajnych. Do przeprowadzenia testu Bank zakłada zmianę stóp procentowych o 200 p. b. Do obliczeń Bank wykorzystuje łączny pomiar ryzyka przeszacowania i bazowego zakładając podstawową zmianę stopy o 200 p. b.

Analizę wariantową zmiany stóp procentowych na wynik finansowy:

Zmiana oprocentowania (+) wzrost / (-) spadek	Zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy (tys. zł)	Udział w wyniku odsetkowym
(+) 2,00%	537	15,3%
(+) 1,00%	269	7,6%
(+) 0,50%	134	3,8%
(+) 0,25%	67	1,9%
(-) 0,25%	-67	-1,9%
(-) 0,50%	- 133	-3,8%

(-) 1,00%	- 307	-8,7%
(-) 2,00%	-663	-18,9%

XI Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

XII Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy. Podlega ona zatwierdzeniu weryfikacji przez Radę Nadzorczą Banku. Jej realizacja podlega raz w roku ocenie w ramach audytu wewnętrznego.

Zgodnie z w/w polityką, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku są członkowie Zarządu Banku.

Osobom zajmującym stanowiska kierownicze przysługuje regulaminowa premia roczna.

Członkom Zarządu może być przyznana premia uznaniowa roczna ogółem w wysokości 2% rocznego zweryfikowanego wyniku finansowego netto z ograniczeniem do kwoty 5% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Przyznaną premię wypłaca się następująco:

50% wypłacane jest niezwłocznie po przyznaniu, pozostałe 50% odroczone zostaje na okres 3 lat

Przyznanie premii o której mowa wyżej może nastąpić po dokonaniu przez Radę Nadzorczą pozytywnej oceny pracy członków Zarządu oraz spełnieniu warunków zawartych w „Polityce zmiennych składników wynagrodzeń”

Ocena efektów pracy dokonywana jest po zakończeniu roku i obejmuje 3 lata tj. rok miniony oraz 2 poprzednie lata.

Za lata 2015 i 2016 Rada Nadzorczą nie przyznała Zarządowi premii rocznej.

Kryteriami oceny efektów pracy są:

1. kryteria ilościowe:

- zysk netto do wielkości planowanej

- jakość portfela kredytowego

2. kryteria jakościowe:

- poziom zadowolenia klientów

- jakość zarządzania kadrami.

Przy ocenie pracy członków Zarządu Rada Nadzorcza uwzględni również realizację kierunków działania banku na dany rok.

W wyniku oceny efektów pracy Zarząd za rok 2017 nie otrzymał premii ponieważ nie zostały spełnione wszystkie wymienione wskaźniki a mianowicie:

Zysk netto - plan 914 tys. zł , wykonanie 779 tys. zł tj. 85.23%

Wskaźnik jakości kredytów - plan 1,37 % wykonanie 3.54%

Wynagrodzenie Członków Zarządu za 2017 rok wyniosło:

- stałe 395 895.77 zł

- zmienne 0,00zł

XIII Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej (Rekomendacja P)

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności:

Pierwszym poziomem zarządzania ryzykiem płynności jest lokowanie nadwyżek środków finansowych. Role te spełnia dział finansowo- księgowy. Do jego zadań należy zarządzanie płynnością bieżącą, krótkoterminową i długoterminową, w tym: lokowanie i utrzymywanie na wymaganym poziomie środków minimum depozytowego, lokowanie pozostałych dostępnych środków na lokaty będące aktywami płynnymi w nadzorczych miarach płynności lub też we wpływach rachunku wskaźnika LCR. W przypadku znaczących depozytów w celu ograniczania ryzyka płynności dopasowywanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności w/w depozytów. W uzasadnionych przypadkach w celu zminimalizowania ryzyka płynności komórki operacyjne zarządzające płynnością zasięgają opinii komórki zarządzającej ryzykiem płynności na drugim poziomie. Komórką oceniającą, monitorującą i kontrolującą ryzyko płynności jest Zespół ds. Ryzyk Bankowych i Monitoringu. Do zadań tego zespołu należy: codzienne wyznaczanie pozycji płynnościowej w zakresie nadzorczych miar płynności, sporządzanie okresowych analiz dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, zawierających analizę źródeł finansowania działalności , analizę wskaźników płynności, w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę urealnionej luki płynności, dokonywanie testów warunków skrajnych w oparciu o przyjęte negatywne scenariusze sytuacji skrajnej.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania:

Bank pozyskuje finansowanie działalności głównie poprzez kierowanie swojej oferty depozytowej do sektora niefinansowego oraz do jednostek samorządowych. Bank zdywersyfikuje ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów – depozyty bieżące oraz terminowe od 1 miesiąca do 5 lat. Oferta prowadzona jest w placówkach banku oraz w Internecie. Finansowanie działalności kredytowej odbywa się głównie ze stabilnej części depozytów i funduszy własnych.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe wykonuje Dział Kasowo- skarbcowy. Funkcje skarbowe są całkowicie scentralizowane w skali Banku. Funkcje zarządzania płynnością rozumiane jako funkcje monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności Zespół ds. Ryzyk Bankowych i Monitoringu. Funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane. Komórka zaangażowana w wykonywanie funkcji skarbowych i zarządzania płynnością współpracują ze sobą.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeczenia

Bank Spółdzielczy w Kruszwicy jest zrzeczony w ramach zrzeczenia SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Bank Zrzeszający w ramach zrzeczenia SGB wykonuje w zakresie zarządzania ryzykiem płynności następujące czynności:

- prowadzi rachunki bankowe Banku, za pomocą których przeprowadzane są rozliczenia pieniężne i utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa,
- nalicza, utrzymuje i odprowadza rezerwę obowiązkową,
- dokonuje w imieniu Banku rozrachunki międzybankowe,
- nalicza i odprowadza należne wpłaty do BFG,
- prowadzi rachunek na którym utrzymywane są aktywa Banku, związane realizacją obowiązków wynikających z uczestnictwa w systemie BFG,
- prowadzi inne rachunki Banku,
- udziela Bankowi kredytów, pożyczek i gwarancji,

Bank Spółdzielczy w Kruszwicy w zakresie zarządzania rykiem płynności w ramach zrzeczenia:

- posiada rachunki w Banku Zrzeszającym,
- przeprowadza za pomocą rachunku bieżącego rozliczenia pieniężne i utrzymuje rezerwę obowiązkową,
- deponuje na wyodrębnionym rachunku aktywów środki wynikające z obowiązków uczestnictwa w systemie BFG,
- deponuje w Banku Zrzeszającym wolne środki nie wykorzystane w działalności kredytowej,

Bank Spółdzielczy w ramach członkostwa w Systemie Ochrony SGB :

- realizuje działania związane z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, klasyfikowania ograniczania ryzyka,
 - przestrzega limitów ograniczających ryzyko płynności w wewnętrznym systemie ochrony,
- W ramach systemu ochrony jednostka zarządzająca IPS
- wykonuje audyt wewnętrzny wśród uczestników,
 - podejmuje działania mające na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o jednakowo zorganizowane mechanizmy kontrolowania i monitorowania ryzyka,
 - stosuje wobec uczestników stosowne środki oddziaływania,
 - udziela uczestnikom pomocy finansowej.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności banku

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
1	Norma krótkoterminowa ponad minimum	14 051,8 tys. zł
2	Norma długoterminowa ponad minimum	11 099 tys. zł
3	LCR ponad minimum	2.37

6. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka działalności

Lp.	Nazwa	Wielkość	Limity wynikające z przepisów
1	Norma krótkoterminowa	0.29	0.20
2	Norma długoterminowa	3.43	1.00
3	Wskaźnik LCR	3.07	0.70

7. Lukę płynności zawierającą kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2016 roku kształtują się następująco:

Lp.	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta z pozabilansem	Luka skumulowana z
-----	------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------

					pozabilansem
1	Przedział do 1 miesiąca	-16 150	-47 238	-16 150	-54 097
2	Przedział do 3 miesięcy	-9 197	-56 535	-9 297	-63 394
3	Przedział do 6 miesięcy	13 683	-47 752	13 683	-49 711

8. Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Bank w celu zabezpieczenia płynności może skorzystać z pomocy z Banku Zrzeszającego w postaci:

- kredytu w rachunku bieżącym,
- kredytu w rachunku rewolwingowym,
- pożyczki podporządkowanej.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB i może skorzystać z następujących form pomocy:

- pożyczkę płynnościową – udzielana na wsparcie płynności
- pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- pożyczkę restrukturyzacyjną – na wsparcie działań mających na celu usunięcie niewypłacalności lub groźby niewypłacalności,
- nabycie wierzytelności,
- gwarancję, poręczenia lub inne zabezpieczenia,
- objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienie wkładów pieniężnych do Banku,
- kaucji – ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,

9. Aspekty ryzyka płynności , na które narażony jest Bank

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności są następujące:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów pasywów,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- istnienie dużej nadpłynności, co może negatywnie wpływać na wynik finansowy Banku.

10. Dywersyfikacje źródeł finansowanie banku

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów : depozyty terminowe i bieżące,

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Podstawowymi technikami ograniczania ryzyka płynności w Banku są:

- limity ograniczające ryzyko płynności
- testy warunków skrajnych przeprowadzane pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacjach szokowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne,
- utrzymywanie tzw. Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym
- nie inwestowanie nadwyżek w ryzykowne instrumenty pochodne,
- uczestnictwo w SSO SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową,

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności

Głównymi pojęciami są:

- płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów terminowego finansowania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez ponoszenia straty,
- płynność bieżąca - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 7 dni,
- płynność krótkoterminowa - - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 30 dni,
- płynność średnioterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1miesiąca do 12 miesięcy,
- płynność długoterminowa - - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych.

Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank zawarte zostały w Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy.

13. Ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą Banku – poprzez kierowanie większością oferty depozytowej do

sektora niefinansowego do grupy klientów detalicznych. Depozyty klientów detalicznych w kalkulacji wskaźnika LCR charakteryzują się najmniejszymi wagami odpływu i najwyższym osadem w obliczeniach miar płynności. Produkty depozytowe należące do grupy detalicznych są obarczone najmniejszym ryzykiem. Bank uwzględnia również ryzyko rynku poprzez kierowanie zróżnicowanej oferty depozytowej w zależności od stopnia związania klientów Bankiem. Zachowania klientów charakteryzują się różnym stanem stabilności, co ma wpływ na wielkość nadwyżki płynności i stabilności depozytów. Ryzyko płynności Bank uwzględnia również przy strategii inwestowania nadwyżek w aktywa płynne.

14. Wykorzystywanie testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych:

- w procesie szacowania kapitału wewnętrznego – badana jest adekwatność posiadanych funduszy własnych z punktu widzenia absorbowania nieoczekiwanych strat powstałych w wyniku realizacji szokowych scenariuszy płynnościowych.
- w planowaniu awaryjnym - Bank wykorzystuje scenariusze testów warunków skrajnych w konstruowaniu adekwatnych działań awaryjnych
- w bieżących działaniach Zarządu.

15. Polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności,

Bank definiuje rezerwę płynności jako aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności. Rezerwa płynności ma zapewnić odpowiednie pokrycie krótkoterminowych odpływów oraz środków strukturalnie niestabilnych na odpowiednim poziomie. Rezerwa płynności może być rozumiana jako aktywa płynne zgodnie z rozporządzeniem CRR lub aktywa płynne zgodnie z Uchwałą płynnościowa KNF. W obu tych pojęciach prawnych są punkty wspólne i z tego tytułu Bank utrzymuje nadwyżki płynności w gotówce w wielkości zapewniającej niezakłóconą obsługę kasową. Bank należy do SSO SGB i jako rezerwę płynności z punktu widzenia rozporządzenia CRR utrzymuje środki na rachunku minimum depozytowego.

W skład rezerwy płynności z punktu widzenia Uchwały płynnościowej KNF wchodzi pozostałe niezablokowane lokaty deponowane w Banku Zrzeszającym z terminem zapadalności do 30 dni, niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym, niewykorzystana kwota kredytu rewolwingowego, i inne pozycje.

Polityka utrzymywania rezerwy płynności w Banku ma na celu zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz nie przekraczanie limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa.

16. Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeczenia:

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Bank musi spełniać odpowiednie kryteria i utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w systemie. W przypadku zagrożenia utraty płynności SSO SGB może udzielić pomocy uczestnikowi systemu poprzez następujące instrumenty- pomoc zwrotna i pomoc bezzwrotna.

Pomoc zwrotna może mieć następujące formy:

- pożyczkę płynnościową,
- pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- pożyczkę restrukturyzacyjną
- nabycie wierzytelności,
- gwarancję, poręczenia lub inne zabezpieczenia,
- objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienie wkładów pieniężnych do Banku,
- kaucji – ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,

Pomoc bezzwrotna może mieć następujące formy:

- umorzenia całości lub części pomocy w zakresie należności głównej
- wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy Banku.

XIV Informacje o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarząd wymogów określonych w art.. 22 aa ustawy Prawo Bankowe.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe, posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

XV System Kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania

adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności,
 - 3) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

4. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.
5. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością.

W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego.

Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy

jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w tym funkcji kontroli, Samodzielnego stanowiska ds. Zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania

zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Samodzielne Stanowisko ds.

Zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności Samodzielnemu Stanowisku ds. Zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki Samodzielne Stanowisko ds. Zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

XVI Informacje według stanu na dzień 31.12.2017 roku zostały przygotowane na podstawie „ polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Kruszwicy” z grudnia 2017 roku .

Kruszwica 02.07.2018r.

Załącznik nr 1

Do informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435.1.e)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kruszwicy oświadcza, że opisane w informacji ustalenie dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Podpisy członków Zarządu.

Kruszwica 02.07.2017r.

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435.1.f)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kruszwicy oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>
Ryzyko kredytowe		
Udział kredytów w sumie bilansowej	Max 75 %	58,77 %
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 4 %	3,54 %
Udział portfela kredytów do depozytów	Max 90 %	68,18 %
Ryzyko operacyjne		
Straty poniesione z tytułu zdarzeń + 20% BIA	Max 50 %	22,27 %
Wskaźnik rotacji kadr	Max 2 %	2,00 %
Liczba oszukańczych transakcji zewnętrznych	Max 2%	0
Ryzyko walutowe		
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2%	1,66 %
Ryzyko płynności		
M1	Min 0,2	0,29
M2	Min 1,0	3,43
Wskaźnik płynności bieżącej (1m)	Min 1,0	1,36 %
LCR	Min 70%	307%
NSFR	Min 100%	111%
Ryzyko stopy procentowej		
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania do annualizowanego wyniku odsetkowego zakładając zmianę stóp o 100 p. b.	Max 30%	21,6%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego do annualizowanego wyniku odsetkowego zakładając zmianę stóp o 100 p. b.	Max 20 %	11,4 %

Udział sumy luk w przedziałach przeszacowania powyżej 12 m-cy w funduszach własnych	Max 5 %	0,8 %
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie w funduszach własnych przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p. b.	Max 15 %	4,2%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania łącznie w funduszach własnych przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p. b.	Max 20%	9,9%
Zmiany wartości ekonomicznej Banku w funduszach własnych	2%	0,3%
Ryzyko kapitałowe		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 5,75 %	17,93%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,25 %	17,93 %
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,25%	17,93 %
Kapitał regulacyjny / fundusze własne	Max 69,5%	44,61 %
Kapitał wewnętrzny / fundusze własne	Max 74 %	44,61 %

Podpisy członków Zarządu.

Kruszwica 02.07.2017r.